

Elektronizace zdravotnictví pokračuje. Ministerstvo představilo nové možnosti práce se zdravotnickými daty i další legislativní změny

24.6.2026 - | Ministerstvo zdravotnictví ČR

Ministerstvo zdravotnictví představilo připravované legislativní změny, nové nástroje pro sdílení zdravotnických dat i nový národní systém pro centralizaci výsledků laboratorních vyšetření. Ten přinese lepší využití dat pro prevenci, výzkum, plánování zdravotní péče i každodenní práci zdravotníků. Současně ministerstvo zveřejnilo první rozsáhlou sadu otevřených laboratorních dat.

Připravované legislativní změny jsou součástí širší strategie elektronizace zdravotnictví, jejímž cílem je zlepšit dostupnost péče, posílit prevenci a zajistit, aby mezi poskytovateli zdravotních služeb obíhala zdravotnická dokumentace, nikoliv pacient s vytištěnými výsledky vyšetření.

Jedním z hlavních kroků připravovaných změn je novela zákona o elektronizaci zdravotnictví, která již prošla vnitroresortním připomínkovým řízením. Zavádí legislativní ukotvení systému eŽadaneK a jejich povinné využívání od 1. července 2027 včetně nástrojů pro sledování čekacích dob. Současně nastavuje povinné vedení elektronické zdravotnické dokumentace, vznik registrovaných výměnných sítí pro bezpečné sdílení dokumentace mezi poskytovateli, sdílení zdravotní záznam i posílení práv pacientů při přístupu k jejich elektronickým zdravotním údajům. Počítá také s hlubším propojením zdravotních a sociálních dat pro efektivnější plánování zejména sociálně-zdravotních služeb, paliativní a geriatrické péče. Po vypořádání mezíresortního připomínkového řízení bude návrh předložen vládě.

Součástí novely je také postupné zavedení povinného vedení zdravotnické dokumentace v elektronické podobě a vytvoření podmínek pro bezpečné sdílení zdravotnických údajů prostřednictvím registrovaných výměnných sítí. Ty budou představovat jednotnou infrastrukturu pro elektronické předávání zdravotnické dokumentace mezi poskytovateli zdravotních služeb.

Návrh zároveň posiluje práva pacientů na přístup k jejich elektronickým zdravotním údajům a připravuje české zdravotnictví na implementaci evropského prostoru pro zdravotní data (European Health Data Space - EHDS), který stanoví společná pravidla pro práci se zdravotními daty v celé Evropské unii.

„Nové nástroje v oblasti elektronizace zdravotnictví významně posílí hodnocení kvality a dostupnost zdravotních služeb, povedou ke zkracování čekacích lhůt a lepší koordinaci preventivních programů. Sdílením zdravotních informací přispějeme k bezpečí a komfortu pacientů a odstraníme nežádoucí opakovaná vyšetření. Věřím, že se blížíme naplnění cíle, aby mezi poskytovateli péče obíhala data, nikoli pacient s papírovými výsledky vyšetření,“ uvedl ministr zdravotnictví Adam Vojtěch.

Elektronické žádanky umožní elektronické vystavení, předání i sledování žádanky mezi jednotlivými poskytovateli zdravotních služeb a vytvoří základ pro budoucí systém sledování a optimalizace čekacích dob.

Elektronizace se však neposouvá pouze na úrovni legislativy. Ministerstvo současně představilo nový systém pro centralizaci, publikaci a sdílení výsledků laboratorních vyšetření. V první etapě zahrnuje především data z preventivních programů a screeningových vyšetření od roku 2020. Nově zveřejněná otevřená data umožní lépe sledovat zdravotní stav populace, hodnotit účinnost preventivních programů i plánovat zdravotní péči na základě reálných dat.

Nový systém navazuje na již elektronizované agendy primární péče, mezi které patří například oblast očkování, sledování infekčních onemocnění nebo sdílení dat z preventivních a screeningových programů. Cílem je postupně budovat propojené prostředí, které umožní efektivnější koordinaci péče a lepší využití zdravotnických dat v každodenní klinické praxi.

„Vybudovali jsme další velmi podstatnou komponentu elektronického zdravotnictví, která zde dlouhá léta chyběla. Dnes máme funkční datový most nejen ke všem ordinacím praktických lékařů, ale také k poskytovatelům laboratorních služeb. Výsledky zveřejňujeme formou otevřených dat a budeme je sdílet i se zdravotními pojišťovnami. Díky tomu vzniká unikátní datová základna, která významně podpoří prevenci, hodnocení kvality péče i strategické řízení celého systému,“ vysvětlil Ladislav Dušek, ředitel Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS).

Do systému je aktuálně zapojeno 282 laboratoří a centralizováno již bylo více než 405 milionů výsledků laboratorních vyšetření. Data zahrnují 28 skupin laboratorních vyšetření a vytvářejí unikátní základnu pro hodnocení zdravotního stavu populace, kvality poskytované péče i efektivity preventivních programů.

Význam laboratorních dat zdůraznil také přednosta II. interní kliniky kardiologie a angiologie Všeobecné fakultní nemocnice v Praze Aleš Linhart: **„Automatizovaná centralizace a hodnocení laboratorních výsledků představují zásadní posun například pro naplňování preventivních cílů Národního kardiovaskulárního plánu. Nově máme možnost sledovat efekt preventivních opatření a lépe vyhodnocovat přínos laboratorních vyšetření zařazených do preventivních prohlídek praktických lékařů. Právě kvalitní data jsou předpokladem moderní medicíny založené na důkazech.“**

Nově centralizovaná laboratorní data již umožňují analyzovat například vývoj hladin LDL cholesterolu v populaci a hodnotit dopad preventivních opatření nebo léčby statiny. Právě možnost dlouhodobě sledovat výsledky léčby na úrovni celé populace představuje významný přínos pro Národní kardiovaskulární plán i další preventivní programy.

Ministerstvo zdravotnictví a ÚZIS tak navazují na další otevřené datové sady, které postupně zpřístupňují v rámci elektronizace primární péče. Veřejnosti i odborníkům jsou již k dispozici například data o očkování, proočkovanosti nebo sledování infekčních onemocnění.

Současně pokračuje rozvoj dalších nástrojů elektronického zdravotnictví, včetně sdíleného zdravotního záznamu, elektronizace preventivních a screeningových programů nebo služeb dostupných prostřednictvím portálu eZdraví a aplikace EZKarta.

„Elektronizace zdravotnictví dnes není pouze otázkou legislativy nebo datových systémů na pozadí. Naším cílem je, aby moderní digitální služby byly přirozenou součástí zdravotní péče a aby občané měli své zdravotní informace bezpečně dostupné na jednom místě. Portál eZdraví a aplikace EZKarta proto postupně rozšiřujeme o další služby, včetně přístupu k laboratorním výsledkům,“ uvedl ředitel Národního centra elektronického zdravotnictví Petr Foltýn.

Laboratorní výsledky se tak zařazují mezi další služby elektronického zdravotnictví, které budou občanům adresně dostupné prostřednictvím portálu eZdraví a aplikace EZKarta od konce srpna letošního roku.

Vybrané otevřené datové sady:

- **Očkování v dostupných datech NZIS**
- **Proočkovanost podle krajů a okresů**
- **Denní datové souhrny COVID-19 a chřipky**
- **Centrální evidence očkování**
- **Laboratorní výsledky**

<https://mzd.gov.cz/tiskove-centrum-mz/elektronizace-zdravotnictvi-pokracuje-ministerstvo-predstavil-o-nove-moznosti-prace-se-zdravotnickymi-daty-i-dalsi-legislativni-zmeny>